(దశాబ్దాల క్రిందటి తెలుగు వారి జీవన విధానాలకు అద్దం పట్టిన సరదా కబుర్ల సమాహారం)

107

(31 ‘ డిసెంబర్ 69, ఆంధ్రప్రభ దినపత్రికలో ప్రచురితం)

మొన్న హైదరాబాద్ నుంచి బస్సులో వస్తున్నాను. అందులో సుమారు పదిమంది ఆడపిల్లలు, పెళ్ళికానివారు, విద్యార్థిదశలో వున్నవారూ ప్రయాణం చేస్తున్నారు. అంత దూరప్రయాణమైనా, వాళ్ళు విసుక్కున్నట్లుగానీ, అలిసిపోయినట్లుగానీ కనిపించలేదు.

పైగా ఆ ఏడుగంటల ప్రయాణంలో బస్సు కదిలే ముందు గడిచిన అరగంట కాలంలో వారు పకపకలాడుతూనే వున్నారు. ఒకరిని మించి ఒకరు పెద్ద గొంతుతో మాట్లాడుతూనే వున్నారు. వారి సంభాషణలో ప్రత్యేకత ఏమంటే వారిలో ఒక్కరు కూడా తెలుగుముక్క మాట్లాడలేదు. కాలేజీ చదువు వృధాపోనియ్యడమెందుకు? ఇంగ్లీషు భాషను చిన్నబుచ్చడమెందుకు అన్నట్లు ఆ భాషనే వాడుతూ వచ్చారు.

చివరికి వేరుశనక్కాయలు కొనవలసి వచ్చినా "గ్రౌండ్‌నట్" అన్నారు గనుక ఆ అమ్మకందారుడు వెంటనే ఇచ్చాడు. లేకపోతే ఏ నా బోటిగాడో దుబాసీగా పనిచెయ్యాల్సి వచ్చేదే

చెప్పవచ్చిందేమంటే వారందరూ ఏదో పెళ్ళికి - స్నేహితురాలి పెళ్ళికి వెళ్ళివస్తున్నారట. వారందరూ పైగా పెళ్ళీడువాళ్ళు. సామాన్యంగా పెళ్ళిళ్ళకు వెళ్ళి వచ్చేటప్పుడు కొంత సంసార వేదాంతం, చింతా ఏర్పడుతుంది. బహుశాః ఆ పెళ్ళికూతురు వాళ్ళ స్నేహితురాలై వుంటుంది. లేకపోతే అలా జట్టుగా వెళ్ళరు.

తమతో కలిసిమెలిసి తిరిగిన ఒక స్నేహితురాల్ని ఒక వ్యక్తి వివాహమాడి తీసుకువెళ్ళాడంటే కొంత చింతగానే వుంటుంది. నిజానికి ఒక స్నేహితురాల్ని కాకి ఎత్తుకుపోయినట్లే వుంటుంది. అలాటి సందర్భంలో కొంత ఆలోచనలో పడటం సహజం. కానీ వారికి అలాటి చింత ఏమాత్రం వున్నట్లు కనిపించలేదు వారిలో.

విద్యార్థి దశలో ఎంతో స్వేచ్ఛా, ఆనందం వుంటాయి. ఎంత చదువుకున్న అమ్మాయిలైనా వివాహం తరువాత కొంతవరకు ముడుచుకుపోవడం తప్పదు. అందువల్ల ఆదిలో వున్న ఉత్సాహం తగ్గిపోతుంది. కానీ ఆ విద్యార్థినులను చూస్తుంటే భారతదేశంలో మహిళల జీవితాలింత స్వేచ్ఛగా, ఆనందంగా ఎందుకు వుండకూడదూ అనిపించింది.

వారు ఆ బస్సులో అనుకోకుండా వేసుకున్న నవ్వుల పందిళ్ళ నీడలు భారతదేశమంతా ఎందుకు అవతరించకూడదు అనిపించింది. ఒక వృద్ధ ప్రయాణికుడు అన్నాడు "సూర్యారావుపేటలో తల్లులు ఎంత చక్కగా మాట్లాడుతున్నారో, ఎంత స్వేచ్ఛగా వున్నారో. ఈ ఆనందాన్ని అర్థం చేసుకున్న భర్తలు వస్తే వాళ్ళ జీవితాలు ఎంత బాగుంటాయో" అని.

నిజమే మరి వారందరూ ‘నాథుల‘ చేతుల్లో పడిపోతారుగా. వారి అడుగుజాడల్ని అనుసరించవలసి వస్తుందిగా! అప్పటి రూపాలెలా వుంటాయో అనిపించింది.

ఆ అమ్మాయిలెంతో అమాయకంగా మాట్లడటం గమనించాను. ఒక అమ్మాయి అంది. తనకు వోర్పు చాలా తక్కువని. అంటే ఏమిటి? ఒక ఉదాహరణ చెప్పమంది మరో అమ్మాయి.

మొదటి అమ్మాయి ఇలా చెప్పడం ప్రారంభించింది - "ఉదాహరణ కావాలా! చాలా వున్నాయి. నాలో అసలు వోర్పూ నిదానం లేవని చెపుతుంటే ఉదాహరణలకేం కరువు. ఒకటి చెపుతా విను. నాకు బజ్జీలంటే ఇష్టం. అందుకని మా అమ్మ అప్పుడప్పుడూ చేస్తూ వుంటుంది. కానీ నేను వాటిని ఎప్పుడూ సరిగా ఉడకనివ్వను. సగం ఉడకగానే తీసుకు తినేస్తూ వుంటా. అమ్మ గొడవ చేస్తూంది. ఇంకో పదినిముషాలు ఉడకనియ్యి మంచి రుచి వస్తుందని. నేనెప్పుడూ అలా వదల్లేదు. ఎప్పుడూ సగం ఉడికిన బజ్జీలే. నేను వెయిట్ చెయ్యలేను. అంత 'ఇన్‌పేషన్సు' తెలిసిందా?" అన్నది.

"మరి వాటి రుచి ఎలా తెలుస్తుంది సరిగ్గా" అని మరో అమ్మాయి ప్రశ్న.

"వెనుక జన్మలో ఎప్పుడో రుచి చూసి ఉంటుంది. ఈ జన్మలో కాదు" అని మరో అమ్మాయి జవాబు.

ఇలా కొంతసేపు చర్చ జరిగింది. తలొక విధమైన వాఖ్యానం చేశారు.

చివరకు ఒక అమ్మాయి అంది. "లీల తినే బజ్జీల గురించి ఇంత చర్చ చెయ్యడం దేనికి? దాని యిష్టం వచ్చినవి అది తింటుంది. ఇలాటి విషయంలో మనం చర్చ జరపడం వల్ల ఒక విషయం తేలింది" అంది.

"అదేమిటి? చెప్పు త్వరగా చెప్పు?" అన్నారందరూ.

"ఏమీలేదు. మనందరం ఫూల్సుమని తేలింది" అన్నది ఆ మొదటి అమ్మాయి.

కొందరు "అవును అచ్చంగా అంతే" అన్నారు.

కొందరు "ఒక్కనాటికి కాదు" అన్నారు.

అక్కడితో ఆ చర్చ సమాప్తమైంది.

ఆ అమ్మాయి సగం ఉడికిన బజ్జీలు తిని, తనకు బజ్జీలంటే చాలా యిష్టమనే నిర్వచనం చేసింది. ఇందులో చాలా సత్యం వుంది. ఒక సత్యాన్ని ఆవిడ బజ్జీలపరంగా బయటపెట్టింది. విజ్ఞానానికి వివేచన ఎంతో అవసరం. నాగరిక ప్రపంచానికి చెందినవారు, ఏవో కొన్ని పద్ధతులకు అలవాటైపోతారు. మంచిదే కానీ అలాటివారు మరో చోటికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ వాతావరణానికి అనుకూలంగా ప్రవర్తించలేక ఎంతో అవస్థపడుతూ వుంటారు. అందులో "విద్యార్థి" దశలో వున్నవారు మరీను.

ఈ విషయంకూడా వారి ప్రసక్తిలో వచ్చింది. ఒక అమ్మాయి అంది "నేను బొంబాయిలో బంధువుల యింటికి వెళ్ళాను. 'గుడ్‌గాడ్' ఒక్కరోజు వుండలేకపోయాను. వారి పద్ధతుల్ని ఎంతో హేట్ చేశాను. ఐ హేట్ - హేట్ ...హేట్" అంది.

"ఏమిటి అంత పడని పరిస్థితి?" అని మరో అమ్మాయి అడిగింది.

"వాళ్ళు సాయంత్రం ఆరుగంటలకు భోజనం చేస్తారు. 'సప్పర్ బై సిక్స్', 'బై ఎయిట్ బెడ్' ఓ గుడ్ గాడ్ హెల్...హెల్...హెల్" అని అరిచింది.

"పోనీ నువ్వు మేలుకుని ఏ పుస్తకమో చదువుకోకపోయావూ" అన్నదొకామె.

"రీడింగ్.... ఇంపాజిబుల్. హౌసంతా హెల్. ఎలా చదవడం? మర్నాడే పారిపోయి వచ్చాను. సప్పర్ బై సిక్స్ - బెడ్ బై ఎయిట్.. హెల్..హెల్" అన్నదామె.

ఇంతలో బస్సు దగ్గరికి బతానీలు అమ్మకానికి వచ్చాయి. కొన్నారు.

ఒక అమ్మాయి అంది "అమ్మో! ఇవి తినకూడదు కడుపునొప్పి వస్తుంది" అని.

"అమ్మో అవి తింటే జాండీస్ వస్తూంది" అని అరిచింది మరో ఆమె.

మరో ఆమె ఇలా సలహా చెప్పింది. "భయపడకండి. ఒక ఉపాయం చెపుతా వినండి. అన్నీ ఒకసారి నోట్లో వేసుకోకండి. ఒక్క గింజ వేసుకోండి. పది నిముషాలు నమలండి. అది అరిగిపోతుంది. అప్పుడు మళ్ళీ ఇంకొకటి వేసుకోండి. మళ్ళీ పదినిముషాలు" అంది.

"అయితే మనం ఇరవై గింజలతో హైదరాబాద్ చేరతాం. తక్కినవి?" అన్నదొకామె.

"బస్సు దిగగానే పారపొయ్యండి అవతల. అవి ఎవరిక్కావాలి?" అంది మొదట సలహా చెప్పిన ఆవిడ.

ఒకరు టైం చూశారు. రెండున్నరగంటల్లో గమ్యం చేరుతుందన్నారు. అప్పటికి పదిహేను గింజలు చాలని నిర్ణయించారు. అందరూ పదిహేను గింజలు చొప్పున ఏరుకుని తక్కినవి అక్కడే పారబోశారు.

బఠానీలు గడియారాలవంక చూస్తూ వారు గమ్యం చేరారు. వారి మూలంగ మా ప్రయాణం కూడా ఎంతో రమ్యంగా నడిచింది.

Post your comments